

Inhoud

1.	Inleiding	2
1.1	Leeswijzer.....	2
2.	Organisatiemanagement	3
2.1	Organisatieplan	3
2.2	Projectleider.....	3
2.3	Projectmanagement, omgevingsmanagement en technisch management	4
2.4	Beheerder	4
2.5	Zelfstandige hulppersonen	4
2.6	Social return	4
3.	Technisch management.....	5
3.1	Pachtplan en -logboek	5
3.2	Recreatiemonitoringsplan.....	7
3.3	Vrijkomende materialen	8
3.4	Transportplan	8
4.	Omgevingsmanagement.....	9
4.1	Gastheerschap en toezichtplan.....	9
4.2	Lokale betrokkenheid	10
4.3	Meldingenlogboek.....	10
5.	Projectmanagement.....	11
5.1	Kwaliteitsbeheersing incl. rapportages en gesprekken	11
5.2	Scopemanagement.....	12
5.3	Keuringsplan en -logboek	12
5.4	Risicobeheersingsplan en -logboek	17
5.5	Veiligheid- en gezondheidsplan	17
	Bijlage 1: Risico's.....	18
	Bijlage 2: V&G-plan	18
	Bijlage 3: Transportplan	18
	Bijlage 4: Percelen pacht.....	18

1. Inleiding

Sinds 2016 verzorgt Beheercombinatie Groenzoom B.V. het beheer van De Groenzoom. In de afgelopen zes jaar zijn de gestelde natuurdoelen grotendeels gehaald. De komende jaren zetten we stappen om ook de doelen voor de tweede contractperiode te halen. Dit beheerplan is de leidraad voor het beheer en onderhoud, om in de periode 2022-2027 de gestelde kwaliteitseisen te realiseren. Daarnaast geeft het beheerplan een doorkijk naar de daarop volgende periode.

In dit deel B van het beheerplan zijn de managementonderdelen opgenomen op basis van de eisen die door de opdrachtgever zijn gesteld. Daarmee is deel B het handvat om het organisatiemanagement, technisch management, omgevingsmanagement en projectmanagement uit te voeren. De Beheercombinatie De Groenzoom gebruikt dit in haar dagelijks werk en als leidraad voor de samenwerking met derden, waaronder de opdrachtgever.

Deel A beschrijft het beheer en onderhoud en het stimuleren van lokale betrokkenheid. Hierin staan de te realiseren doelen per natuurstype en de wijze waarop wij daar invulling aan gaan geven centraal. Deel A van het beheerplan gebruikt Beheercombinatie De Groenzoom in de communicatie naar bewoners en belangenorganisaties.

1.1 Leeswijzer

De indeling van deel B van het beheerplan komt overeen met de processen zoals die in deel II van de vraagspecificatie behorende bij deze opdracht zijn opgenomen (geactualiseerde vragenspecificatie, kenmerk U21.07478, 10 december 2021). De diverse onderdelen zijn geplaatst onder deze hoofdstukindeling. Achtereenvolgens gaat dit beheerplan in op:

- Organisatiemanagement (waaronder afspraken m.b.t. social return) Als u wilt weten wie u waarbij kunt betrekken of uw vragen kunt voorleggen, geeft dit hoofdstuk duidelijkheid. Ook de verdere organisatie wordt besproken.
- Technisch management (waaronder de feitelijke beheer- en onderhoudstaken) Pacht en recreatie zijn twee onderwerpen die nader zijn beschreven in dit hoofdstuk. Zowel richtlijnen hoe dit vorm te geven als uitgangpunten voor de monitoring van beide.
- Omgevingsmanagement (waaronder gastheerschap en toezicht) Gastheerschap en lokale betrokkenheid zijn belangrijk om De Groenzoom aantrekkelijk te houden. Hoe wij dit aanpakken is in dit hoofdstuk toegelicht.
- Projectmanagement (waaronder kwaliteits- en risicobeheersing) De kwaliteit monitoren wij zowel bij onze dagelijkse werkzaamheden als voor bepaalde doelen op specifieke momenten. Deze kwaliteitsbeheersing is nader toegelicht in dit hoofdstuk, evenals het risicomanagement. In beide is aangegeven wanneer we welke acties / maatregelen uitvoeren.

Deel B van het beheerplan is evenals deel A een dynamisch document. Als gedurende de uitvoering blijkt dat wijzigingen nodig zijn om het resultaat te verbeteren, worden wijzigingsvoorstellen ingediend. In overleg met de opdrachtgever passen wij de aanpak aan. Dit wordt doorvertaald in dit beheerplan.

2. Organisatiemanagement

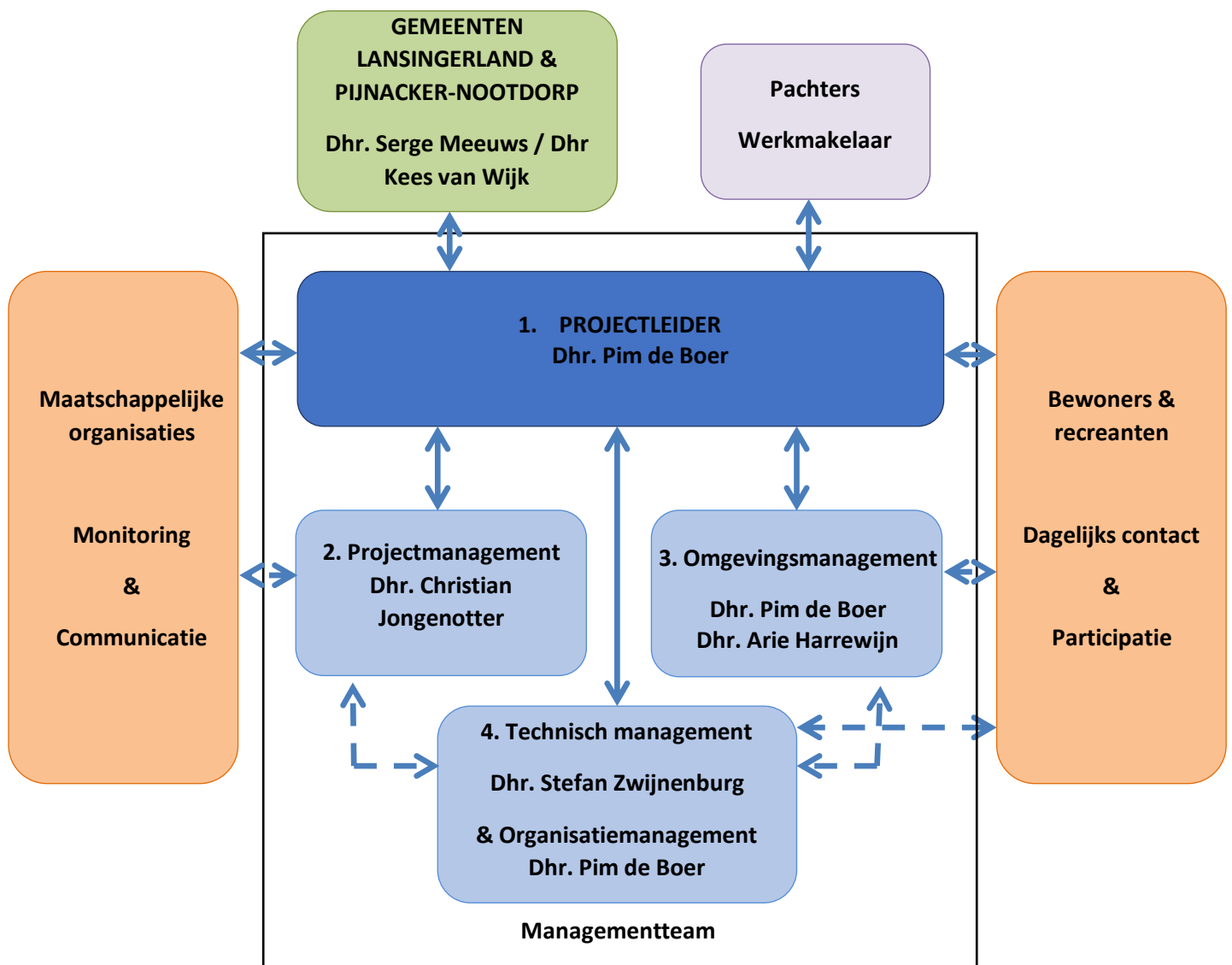
2.1 Organisatieplan

Onze betrokken medewerkers zijn ingedeeld in teams, afgestemd op technisch management, projectmanagement en omgevingsmanagement. De projectleider is de spil tussen de diverse teams. Onderstaand is de indeling van deze teams en de taken en verantwoordelijkheden van de personen daarin beschreven. Hiermee is het voor alle partijen duidelijk wie zich waarmee bezig houdt. De projectleider is in alle gevallen het eerste aanspreekpunt.

De taken en verantwoordelijkheden van de opgenomen functies worden in dit beheerplan deel B nader uitgewerkt. Onderstaand zijn aan de diverse functies personen gekoppeld.

2.2 Projectleider

Hét aanspreekpunt voor de opdrachtgever is de projectleider. Hij overziet het gehele project en is bekend met alle ontwikkelingen. Hij stemt de voortgang regelmatig af met de betrokken medewerkers en legt dwarsverbanden voor evaluaties, uitwerken verbeteringen, aanpassing van de scope, handhaving en verbinden en betrekken van lokale partijen.

De projectleider:

- is eerste aanspreekpunt bij vragen en opmerkingen van de opdrachtgever;
- is aanwezig bij alle contactmomenten met de opdrachtgever;
- is verantwoordelijk voor alle verslagen en rapportages;
- verzorgt het contact met derden, zoals de werkmakelaar en pachters;
- onderhoudt contact met andere in De Groenzoom werkzame partijen, zoals de partij die verantwoordelijk is voor het onderhoud van de bomen op de Berkelse kade en nutsbedrijven (kabels en leidingen);
- onderhoudt contact met Natuurverenigingen en maatschappelijke organisaties;
- voert de regie bij calamiteiten, stemt maatregelen indien nodig af met opdrachtgever.

De projectleider is te bereiken op het telefoonnummer 06-25512735 en via pim.d.boer@idverde.nl

2.3 Projectmanagement, omgevingsmanagement en technisch management

Pim de Boer en Stefan Zwijnenburg verzorgen vanuit de Beheercombinatie de dagelijkse aansturing en communicatie met de omgeving. Afgestemd om de vraag wordt bepaald wie welke werkzaamheden vanuit zijn rol oppakt. Pim de Boer is hierbij het aanspreekpunt voor onder andere beide gemeenten en het Gebruikersplatform. Dit verloopt naar tevredenheid, deze werkwijze zetten we voort. Christian Jongenotter is vanuit de Beheercombinatie verantwoordelijk voor de financiën.

De afgelopen jaren neemt de betrokkenheid en de dynamische omgeving toe. Hierdoor behoeft de afstemming met alle betrokkenen steeds meer inspanning. Deze afstemming is van groot belang om op lange termijn de doelen in het gebied te behalen, samen met alle betrokkenen de natuur als buur vorm te geven en de invulling geven aan de recreatieve doelstelling. Arie Harrewijn vervult hierin een rol richting de omgeving. Naast de afstemming zijn ook verslaglegging en communicatie via (digitale) media belangrijke taken.

2.4 Beheerder

Stabiele factor die in alle facetten ondersteunt is beheerder Cor Noorman. Hij is dagelijks in het gebied aanwezig. Zowel in monitoring van de ontwikkeling (o.a. vlindermonitoring, ganzentelling), het beheer van het gebied (o.a. verwijderen zwerfafval, trekken wilgen, begeleiden maaiwerkzaamheden) als gastheerschap (natuurwandelingen, aanspreekpunt) is Cor de spin in het web.

Daarnaast ondersteunen de rentmeester, ecooloog, communicatie- en beheertechnische medewerkers het managementteam. Zowel de rentmeester als ecooloog zijn vanaf 2016 bij het project betrokken.

2.5 Zelfstandige hulppersonen

Beheercombinatie De Groenzoom maakt in enkele gevallen gebruik van zelfstandige hulppersonen waaronder een expert ter ondersteuning bij determinatie van bijensoorten.

2.6 Social return

Inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt is een structureel onderdeel van de bedrijfsvoering van de combinanten. Ook in De Groenzoom zetten wij hen graag in. Daarnaast zetten we op verschillende gebieden (uitvoering, advies, onderzoek) stagiaires in.

3. Technisch management

Stefan Zwijnenburg verzorgt de dagelijkse aansturing van het technisch management. Hij is frequent in De Groenzoom aanwezig en stuurt medewerkers aan. Regelmatig stemt hij voortgang en bijzonderheden af met de projectleider.

De beheercombinatie is verantwoordelijk voor het actueel houden en verwerken van de areaalgegevens. Jaarlijks leveren wij een actuele dataset op in januari tezamen met de jaarrapportage. Tijdens het jaargesprek, of aansluitend daaraan, stemmen we bijzonderheden af.

3.1 Pachtplan en -logboek

De beheercombinatie verpacht diverse percelen. In deze paragraaf nadere uitleg daarover.

Motivatie verpachten

Als terreinbeheerder hebben we geen eigen vee. Beweiding is in I.1.4.1-1 vereist voor kruiden- en faunarijke grasland. Daarnaast zijn enkele andere natuurtypen gebaat bij (na)beweiding om de gestelde doelen te bereiken. Wij verpachten deze percelen, zodat beweiding mogelijk wordt. Aan de pachter leggen wij duidelijke eisen op, bijvoorbeeld ten aanzien van het aantal stuks vee dat wordt ingezet en maaidata. Deze eisen zijn afgestemd op het te realiseren natuurtype, dat staat voorop bij het uit te voeren onderhoud.

Organisatie rentmeester

Beheercombinatie De Groenzoom huurt Van Hoven & Oomen Rentmeesters in ter ondersteuning bij het verpachten van gronden. Zij zijn gevestigd in Ulvenhout en Bruchem. De activiteiten die in opdracht van overheid, bedrijfsleven en particulieren worden ontwikkeld op het gebied van onroerend goed, zijn legio en zeer divers. Het betreft onder andere:

- Beheer en makelaardij van landelijk onroerend goed
- Onteigening
- Boedelscheiding
- Planschade en nadeelcompensatie

Van Hoven en Oomen is volwaardig lid van de Koninklijke Nederlandse Vereniging van Rentmeesters (NVR) en handelt zodoende volgens de gedragscode NVR.

De contractdocumenten worden opgesteld door Van Hoven & Oomen Rentmeesters. Beheercombinatie De Groenzoom denkt in dit proces mee, onder andere over de vereiste kwaliteitsaspecten. De contractdocumenten worden intern in de organisatie getoetst.

Bepalen te verpachten percelen en randvoorwaarden pacht

In het najaar van 2022 is het volgende aantal clusters van percelen voor pacht aangeboden:

- 13 clusters kruiden- en faunarijke grasland;
- 1 cluster weidevogelgrasland waaronder vochtig hooiland en plasdras;
- 8 clusters bloemrijke dijk.

Op de kaart Pacht totaal in bijlage 4 zijn de percelen weergegeven die voor pacht zijn aangeboden. De secties zijn afgestemd op een logische clustering van percelen (duidelijke eenheden). De omvang is daarbij afgestemd op de voor boeren reguliere omvang van te pachten percelen. De omvang van de percelen verschilt. Enkele percelen zijn kleiner van omvang, waardoor ook voor boeren met een beperkte bedrijfsvoering percelen beschikbaar zijn. De randvoorwaarden voor de pacht zijn vastgelegd in algemene inschrijfvoorwaarden en een specifieke pachtovereenkomst per natuurtype.

Selectieprocedure en communicatie

Verpachting vindt plaats aan Economisch Meest Voordelige inschrijver. Beoordeling van de inschrijvingen vindt plaats door de rentmeester, vertegenwoordigers van de beheercombinatie en een externe deskundige. Bij het beoordelen van de inschrijvingen houden zij rekening met zowel de prijs als de contractdoelstellingen. Met de inschrijvers met de meest voordelige aanbidding vindt afstemming plaats. Als de gestelde voorwaarden zijn toegelicht en de pachter hiermee akkoord gaat, wordt de pacht gegund.

Monitoring en evaluatie

De beheerder is wekelijks in het gebied aanwezig. Hij volgt de activiteiten van de pachters en is het eerste aanspreekpunt bij praktische zaken. Conform ons beheerplan onderhoudt de projectleider het formele contact met de pachters. Hij bespreekt met hen de algemene voortgang, bijzonderheden en dergelijke. Bij afwijkingen spreekt hij de pachters daar ook op aan. Indien nodig wordt hij daarbij ondersteund door de rentmeester.

De pachter verplicht een logboek bij te houden (onderdeel contract). Dit vult hij gedurende het jaar in en reikt hij uiterlijk 1 december van ieder jaar aan de verpachter aan. Daarnaast kan de verpachter te allen tijde dit pachtplan opvragen. In het pachtplan registreert de pachter de uitgevoerde werkzaamheden inclusief datum:

- Maaien;
- Bemesting;
- start en eind beweiding inclusief aantal GVE.

Uiteindelijk staat de pacht ten dienste van het realiseren van de natuurdoelen. De ontwikkeling wordt gemonitord door onze ecooloog. Indien blijkt dat de ontwikkeling anders verloopt, kan de pachter direct worden geïnstrueerd. In het contract is opgenomen dat hij binnen twee dagen dient te reageren (bijvoorbeeld 2 in plaats van 3 stuks vee per hectare). De ontwikkeling van flora en fauna wordt het gehele jaar gevolgd.

Jaarlijks worden zowel de samenwerking met de pachter als de ontwikkeling van de vegetatie geëvalueerd. In de periode november – december stemt de beheercombinatie met de pachter af of hij de pacht zou willen voort zetten. Daarnaast krijgt hij de gelegenheid op en aanmerkingen te plaatsen, die in de evaluatie worden meegenomen. Na bespreking van deze resultaten in het jaargesprek wordt al dan niet besloten tot verlenging van de pacht. Pachters worden hier uiterlijk 1 maart van op de hoogte gesteld. Onze intentie is de pacht jaarlijks te verlengen (uiterlijk 5 keer verlengen). De pachter heeft hierin uiteraard zelf ook een stem.

3.2 Recreatiemonitoringsplan

Doelstelling is de recreatie in De Groenzoom te stimuleren. Met de recreatiemonitoring brengt Beheercombinatie De Groenzoom de ontwikkeling van het aantal recreanten in beeld. Daarnaast zoeken we naar verbetermogelijkheden om zowel het aantal recreanten als de kwaliteit van het bezoek te verbeteren.

Gedurende de eerste contractperiode is drie keer (2016, 2018, 2020) gedurende één gehele dag de recreatie in De Groenzoom door middel van een telling in kaart gebracht. De meting voeren we uit:

1. op een zogenaamde normdag. Een normdag is een gemiddelde drukke dag. Het is die dag goed mogelijk inzicht te krijgen in het totale aantal bezoekers op een druk moment, bijvoorbeeld op een mooie voorjaarsdag voor wandelaars en fietsers.
2. op een reguliere droge voorjaarsdag met sobere weersomstandigheden.

Dit geeft een goed beeld voor een dag, maar niet voor het jaarrond-gebruik van De Groenzoom.

In de tweede contractperiode voeren we wekelijks een meting van 1 uur uit. Dit doen we achtereenvolgens in de verschillende deelgebieden. Daarmee krijgen we een goed beeld van de diverse recreatievormen. Wij onderscheiden:

- Fietsen: recreatief bezoek, ommetje in De Groenzoom.
- Wandelen: ommetje vanuit de aangrenzende kernen.
- Hardlopen: sportief bezoek De Groenzoom
- Sport en spel: sportief bezoek De Groenzoom (skeelers, mountainbike).
- Kanoën: recreatief bezoek De Groenzoom op het water.
- Paardrijden: recreatief bezoek, ruiterroute of anderzins

Jaarlijks evalueren we deze werkwijze en stellen die waar nodig bij.

Daarnaast verspreiden wij iedere 2 jaar een enquête (2022, 2024 en 2026). In deze enquête bevragen we bezoekers en omwonenden over herkomst, type recreant, motieven voor bezoek, frequentie bezoek, gedrag, waardering, hinderondervinding en dergelijke. In combinatie met het aantal bezoekers bieden deze gegevens input voor het verder versterken van de recreatieve waarde van het gebied.

Wij reiken de onderzoeksresultaten jaarlijks als onderdeel van de jaarrapportage aan de opdrachtgever aan. Indien de resultaten aanleiding geven tot wijzigingen in inrichting, beheer of organisatie van de betrokkenheid dan dienen wij gelijktijdig wijzigingsvoorstellen in om hier invulling aan te geven.

3.3 Vrijkomende materialen

Grazige vegetaties beslaan een aanzienlijk deel van het areaal. Voor natuurmaaisel maken wij achtereenvolgens de volgende keuzes:

Preventie (voorkomen vrijkomende materialen)

1. Beweiding: indien mogelijk vindt beweiding plaats. Beheertypen waarvan realisatie niet met beweiding mogelijk is, passen we enkel toe indien hogere natuurwaarden worden bereikt.
2. Maaisel laten liggen: het overig groen (ruw gras / recreatief gras) wordt gedeeltelijk frequenter gemaaid, zodat het maaisel kan blijven liggen. Op deze locaties conflicteert dit niet met de natuurdoelen.

Hergebruik

3. Hooi en rietmaaisel: afzet van maaisel als veevoer of strooisel voor stallen.
4. Meststof: compostering lokaal in het gebied. De compost stellen we vervolgens ter beschikking aan agrariërs in de omgeving als meststof en aan particulieren tijdens onze jaarlijkse compostdag.
5. Meststof: verwerking op een composteringsinstallatie in de omgeving van het plangebied.

Als het niet mogelijk is door preventie of hergebruik afvalstromen te voorkomen / verwerken, kijken wij naar de mogelijkheden voor recycling en energie. Op dit gebied vinden ten aanzien van natuurgras veel ontwikkelingen plaats. Wij volgen deze ontwikkelingen op de voet en beoordelen continu welke methoden toepasbaar zijn.

Recycling en energie

7. Aanbieden voor verwerking tot grasvezel (hier worden al eierdoosjes van gemaakt).
8. Kleinschalige verwerking tot energie i.s.m. eigenaar kas (bijv. greendeal rietvergisting).
9. (co)Vergisten grasmaaisel (capaciteit nog beperkt).

Voor de diverse technieken voor de verwerking van het natuurgras baseren wij ons op Toepassingsmogelijkheden voor natuur en bermmaaisel Stand van zaken en voorstel voor een onderzoeksagenda, Alterra-rapport 2418.

Scheiden afvalstromen

Afval dat Beheercombinatie de Groenzoom verzamelt in het gebied, wordt direct gescheiden. Papier, plastic, glas en restafval worden gescheiden afgevoerd.

3.4 Transportplan

In De Groenzoom zijn niet alle bruggen berekend op beheerverkeer. De Beheercombinatie heeft de routes vastgelegd die gebruikt worden. Deze zijn afgestemd op de te gebruiken bruggen en het efficiënt uitvoeren van de werkzaamheden. Deze routes zijn aangegeven op de kaart in bijlage 3.

Indien we meerdere dagen in het gebied aan het werk zijn, proberen we materieel in het gebied te stallen. De medewerkers rijden vervolgens samen om transportbewegingen te beperken. Daarnaast werken we samen met lokale partijen. Onder andere door compostering nabij het gebied beperken we de te rijden kilometers.

4. Omgevingsmanagement

4.1 Gastheerschap en toezichtplan

Gastheerschap is het uitdragen van de kwaliteiten van het gebied, mensen enthousiasmeren en gebruik en beleving in het gebied stimuleren. Het is dus meer dan aanwezig zijn en mensen te woord staan. Gastheerschap is dan ook een activiteit die continu plaats vindt door al onze medewerkers, zowel in De Groenzoom als daarbuiten.

De medewerkers van Beheercombinatie De Groenzoom zijn wekelijks in het gebied om onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Gedurende deze werkzaamheden zijn zij aanspreekbaar. Tevens zijn zij onze oren en ogen in De Groenzoom. Indien nodig vindt uiteraard direct afstemming plaats met de projectleider. Hij bepaalt passende maatregelen en stemt deze met de opdrachtgever af. Afstemming kan ook rechtstreeks plaats vinden met andere betrokkenen, zoals de afdeling handhaving.

Voor bepaalde situaties vindt specifiek toezicht plaats:

- De beheerder Cor Noorman is dagelijks in het gebied. Hij vormt onze oren en ogen in het gebied. Dit doet hij onder andere door:
 - Wekelijkse rondgang op maandag. Naast het verwijderen van het zwerfafval beoordeelt hij de technische staat van de objecten. Afwijkingen ontstaan door (oneigenlijk) gebruik in het weekend zijn direct in beeld;
 - Aanspreekpunt tijdens werkzaamheden voor beantwoording vragen en toelichting nut en noodzaak werkzaamheden;
 - Schakel tussen Beheercombinatie en de handhavers van de beide gemeenten.
- De technisch manager bezoekt minimaal maandelijks alle deelgebieden. Hij beoordeelt de terreininrichting op schades, afwijkingen en bijzonderheden.
- Eén tot enkele keren per week wordt De Groenzoom bezocht door BOA's vanuit de gemeenten. Gedurende het broedseizoen wordt door BOA's actiever gehandhaafd op de afgesloten terreindelen. Ze spreken bezoekers aan als zaken niet volgens de regels gaan. Verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de gemeenten.
- Tijdens opbouw en afbraak van voorzieningen voor activiteiten / evenementen in De Groenzoom wordt toegezien op (het voorkomen van) vernielingen en schades. Frequentie en inspanning divers. Dit gebeurt op basis van volgend stappenplan:
 - voor aanvang van het evenement (of het opbouwen daarvan) vindt een nulmeting plaats. Eventuele al aanwezige schades worden vastgelegd;
 - toezicht tijdens opbouw en afbraak;
 - indien nodig vindt afstemming plaats over repareren schades, voorkomen overlast voor flora en fauna etc;
 - voor commerciële partijen worden de gemaakte uren in rekening gebracht.

We zetten in de periode 2022-2027 in op de volgende middelen om als gastheer bezoekers en belangstellenden te informeren:

- Actueel houden van de website en social media door maandelijks artikelen te plaatsen over onder andere activiteiten in De Groenzoom, de natuurwaarden en de betrokkenheid van de omgeving. Ook vindt men hier de huisregels, afspraken over het hondenbeleid en gegevens van de pachters.

- Contactgegevens beheerder beschikbaar via de website, zodat men snel antwoord kan krijgen op vragen en bijzonderheden kan melden. Op de website is aangegeven waar meldingen bij de beide gemeenten gedaan kunnen worden.
- We maken een nieuwe folder voor De Groenzoom. Naast recreatieve informatie bevat de folder ook algemene informatie over wat wel en niet mogelijk is in De Groenzoom.
- Artikelen in de lokale media waar die onder andere ingegaan op gewenst en ongewenst gebruik.

4.2 Lokale betrokkenheid

De projectleider, omgevingsmanager en beheerder stimuleren samen de lokale betrokkenheid. Ze zijn de spin in het web tussen gebruikersplatform bewoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven, verenigingen, scholen en de beheerorganisatie. Ze initiëren ontwikkelingen en ondersteunen bewoners/belangengroepen bij bewonersinitiatieven.

We betrekken de omgeving op uiteenlopende wijzen, waaronder:

- Stimuleren en faciliteren activiteiten in De Groenzoom door verenigingen e.d. We gaan met partijen die eerder activiteiten organiseerden in gesprek hoe recreatief gebruik van De Groenzoom verder te stimuleren en zullen de activiteiten ook uitdragen via onze social media en website.
- De Beheercombinatie organiseert activiteiten op het snijvlak van recreatie en natuur.
- Educatieve activiteiten en stagiaires betrekken, beide om groene waarde van het gebied uit te dragen.
- Opzetten van een vrijwilligersgroep, die onder begeleiding van de beheerder het gebied leert kennen, bijgepraat wordt over de natuurwaarden en direct klussen oppakt om de meerwaarde van De Groenzoom te benutten.
- We peilen de behoeftes voor cursussen betreffende monitoring en het (machinaal) uitvoeren van werkzaamheden in De Groenzoom. Indien behoefte organiseren we deze.

4.3 Meldingenlogboek

In het meldingenlogboek registreert de projectleider alle binnengekomen meldingen. Het meldingenlogboek omvat:

- datum van ontvangst melding;
- NAW gegevens van de melder;
- incident of terugkerende melding;
- beschrijving van de melding;
- koppeling met eerdere melding(en) (indien aan de orde);
- datum van reactie;
- gemaakte afspraak.

5. Projectmanagement

De beheertechnisch adviseur is samen met de projectleider verantwoordelijk voor het projectmanagement. De adviseur stuurt keuringen aan, die worden uitgevoerd door:

- Ecoloog gespecialiseerd in natuurontwikkeling
- Ecoloog gespecialiseerd in monitoring flora en fauna
- Beheerinspecteur beeldkwaliteit

De uitkomsten van de keuringen zijn de input voor de kwaliteitsbeheersing. Resultaten worden geanalyseerd en verwerkt in de voortgangs- en jaarrapportages. Tevens stellen zij op basis van hun bevindingen het onderhoud waar nodig bij.

5.1 Kwaliteitsbeheersing incl. rapportages en gesprekken

Het doel van kwaliteitsbeheersing is het waarborgen dat de geëiste product- en proceskwaliteit op een beheerste en transparante wijze plaats vindt, tevredenheid van betrokkenen wordt geborgd en verhoogd en dat er sprake is van een lerende organisatie. De projectleider is eindverantwoordelijk voor eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering. Als de diverse sleutelfunctionarissen kansen of afwijkingen signaleren, stemmen zij dit af met de projectleider. Afhankelijk van de aard en omvang vindt indien nodig nadere afstemming plaats.

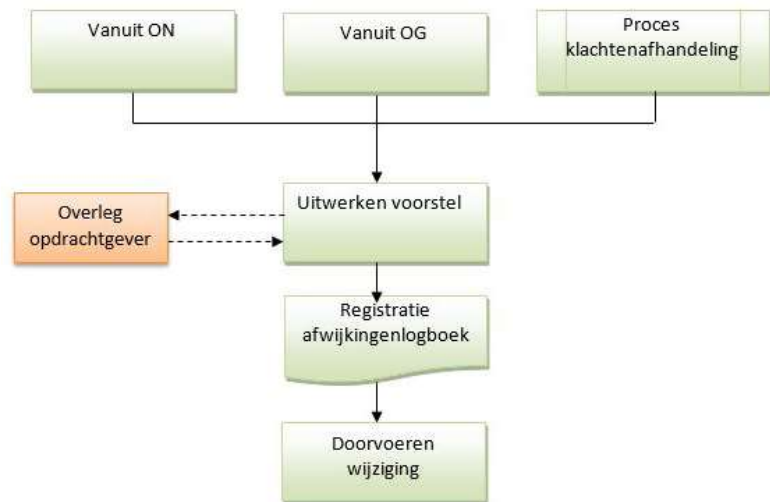
2x per jaar vindt een volledige evaluatie van het beheer plaats, de check in plan-do-check-act principe. De resultaten van deze evaluatie worden verwerkt in de betreffende rapportages en zijn de basis voor eventuele bijstellingen. Daarnaast kan op perceelniveau op basis van bevindingen tijdens de monitoring direct worden geschakeld.

Dit proces verloopt jaarlijks als volgt:	
Sept	Voortgangsgesprek: • Verslag laatste jaarbespreking; • Voortgangsrapportage.
Nov/dec	Analyse monitoringsgegevens: • Toets actuele situatie aan verwachte situatie T3; • Bepalen maatregelen om vanuit huidige situatie T3 te bereiken, gedetailleerd op perceelniveau (GIS) voor komend jaar, algemeen tot moment T3.
Dec/jan	Opstellen jaarrapportage: • Evaluatie afgelopen jaar; • Maatregelen aankomend jaar.
Feb	Jaargesprek: • Verslag laatste voortgangsgesprek; • Jaarrapportage; • Functioneren opdrachtnemer; • Delen van verwachtingen.

De projectleider stuurt dit proces aan, toetst de resultaten en verzorgt de oplevering en afstemming met de opdrachtgever. In december 2026 vindt het contractgesprek plaats. Voorafgaand wordt de evaluatierapportage opgeleverd. Voor de natuurtypen worden de resultaten getoetst door een ter zake kundige ecoloog. In december 2027 wordt het opleverdossier opgeleverd.

5.2 Scopemanagement

Beheercombinatie De Groenzoom voert zonder toestemming van de opdrachtgever geen onomkeerbare eenmalige maatregelen uit. Voor het aanpassen, aanbrengen of verwijderen van voorzieningen (met uitzondering van beplanting) dient Beheercombinatie De Groenzoom een verzoek tot wijziging (VTW) in. Na overleg met en goedkeuring van de opdrachtgever worden wijzigingen doorgevoerd. Zowel de VTW, reacties van de opdrachtgever, als informatie ten aanzien van de uitgevoerde maatregelen (revisie, productinformatie) worden opgenomen in het afwijkingenlogboek. Dit afwijkingenlogboek wordt als onderdeel van de evaluatierapportage jaarlijks aangeboden aan de opdrachtgever.

5.3 Keuringsplan en -logboek

In De Groenzoom worden diverse keuringen uitgevoerd om de natuurwaarden te volgen en de technische kwaliteit te beoordelen. Onderstaand zijn deze keuringen nader uitgewerkt. Middels toetsing vindt kwaliteitsborging binnen de organisatie op alle niveaus en in alle fases van het werk plaats. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen de volgende vijf definities:

- Audits en toetsen: audits en toetsen (wordt gewerkt conform de afspraken) worden uitgevoerd in alle fases/ processen van het project, binnen alle lagen in de projectorganisatie.
- Verifiëren: onder verifiëren wordt verstaan het toetsen of aan de eisen wordt voldaan.
- Valideren: bevestiging door onderzoek en verstrekking van objectief bewijs dat aan de gespecificeerde eisen is voldaan.
- Monitoren en meten: onder monitoren en meten wordt verstaan het toetsen van documenten of het reviewen van documenten en processen (inclusief van tekeningen en berekeningen) op inhoud, proces of een andere invalshoek.
- Keuren: onder keuren wordt verstaan productkeuringen conform keuringsplan.

Voor de beoordeling van natuurtypen maakt Beheercombinatie De Groenzoom naast eigen beoordeling ook gebruik van gegevens van derden. Wij maken met hen afspraken over het aanreiken van hun telresultaten aan ons.

De resultaten van de keuringen worden verwerkt in de jaarrapportage. Zowel de feitelijke resultaten als de doorwerking hiervan (bijstellen beheer, uitvoeren snoeimaatregelen) zijn in de jaarrapportage verwerkt.

Weidevogels

Weidevogels	
Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Ecoloog Ervaren monitoringsmedewerker
Keuringsmethoden en -middelen	Bepaling van het broedsucces gebeurt met het BTS (Bruto Territoriaal Succes), zie beheerplan Bergboezem voor aanvullende toelichting. Het BTS is het aantal alarmerende ouderparen met jongen die bijna kunnen vliegen, als percentage van het aantal broedparen dat aanwezig was in het gebied. Tijdens de veldbezoeken wordt de polder zoveel mogelijk vanaf wegen en paden geteld om verstoring tot een minimum te beperken. Iedere ronde voert via een vaste route. Het aantal broedgevallen van andere weidevogels bepalen we met behulp van BMP (Broedvogel Monitoring Project). Op basis van waarnemingen in het veld (territoriumindicerend gedrag, nestwaarneming etc.) wordt per soort het aantal broedparen / territoria bepaald.
Geldende nauwkeurigheidseisen	De alarmgegevens worden verzameld volgens de standaardmethode voor Alarmtellingen. Bij alle bezoeken noteren we het bezoekmoment en de weersomstandigheden.
Frequentie en registratie	Gedurende een dagdeel wordt een deelgebied geteld, de duur is afhankelijk van de omvang. Deze telling wordt in het broedseizoen, afhankelijk van de weersomstandigheden, wekelijks herhaald. De bevindingen worden geregistreerd in arc-gis online.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Telling uitgevoerd door ervaren weidevogelteller.
Geschiktheid keuringsmethode	De BTS-telling heeft vooral als doel het inzicht te krijgen in het broedsucces van de grutto en tureluur. Voor de andere soorten weidevogels is deze methodiek minder geschikt omdat de grutto en in mindere mate tureluur een kort broedseizoen hebben en vaak vrij synchroon broeden. Veel broedparen beginnen dus ongeveer tegelijkertijd en hebben ook ongeveer tegelijkertijd hun jongen groot (informatie BTS-telling landschapsbeheer Nederland). Voor de overige weidevogels geldt dit niet. Hiervoor zou meerdere keren geteld moeten worden, wat het risico op dubbeltellingen met zich mee brengt. Om volledig inzicht te krijgen worden de telling daarom meerdere keren herhaald. Door gegevens digitaal te registreren worden dubbeltellingen zoveel mogelijk voorkomen. Uiteindelijk bepalen we het aantal broedgevallen met de BMP-methode. Verder vragen we resultaten van derden op en vergelijken deze met onze resultaten om hier lering uit te trekken.
Planning keuring	De broedparentelling/-bepaling wordt uitgevoerd vlak voor het uitkomen van de eerste (grutto)-eieren. De gezinnentelling/-bepaling wordt uitgevoerd vlak voor het vliegvlug worden van de eerste (grutto)jongen. De teldata liggen in een vroeg voorjaar eerder dan in een laat voorjaar en worden afgeleid van de vestigingsdata van weidevogels Aantal broedparen – april / mei Aantal alarmerende ouderparen met jongen die bijna kunnen vliegen – mei / juni (circa 4 weken later)
Objecten waarop keuring van toepassing is	Vochtig weidevogelgrasland Bloemrijke dijk (enkel waarnemingen, niet BTS)

Vastlegging interpretatie	Interpretatie van verzamelde gegevens wordt vastgelegd via een kaart met broedvogelterritoria.
---------------------------	--

Vlinders

Vlinders	
Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Ecoloog Ervaren vlinderteller
Keuringsmethoden en -middelen	Op goede vliegdagen lopen we per deelgebied alle kilometerhokken na. Dit herhalen we een aantal keer (3-5 keer) per jaar per deelgebied.
Registratie	Jaarlijks vindt een telling van enkele kritische doelsoorten plaats in het gehele gebied. Alleen in 2026 worden hierbij alle doelsoorten geteld. De aanwezige vlinders worden ingevoerd in het digitale systeem Arc-gis-online. Deze gegevens worden vervolgens periodiek uitgelezen en toegevoegd aan de beheergegevens.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Telling uitgevoerd door ervaren vlinderteller.
Geschiktheid keuringsmethode	Er wordt gewerkt met vaste looproutes volgens protocol van de Vlinderstichting.nl
Planning keuring	De metingen vinden plaats in de periode april tot en met oktober. Exacte momenten worden afgestemd op de weersomstandigheden en vliegperiodes diverse vlindersoorten.
Objecten waarop keuring van toepassing is	Bloemrijke dijk, kruiden- en faunarijk grasland, glanshaverhooiland, vochtig hooiland, ecologische bermen.

Bijen en bestuivers

Bijen en bestuivers	
Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Ecoloog
Keuringsmethoden en -middelen	Op goede vliegdagen lopen we kansrijke gebieden na. Dit herhalen we drie keer per jaar. Een telling uitgevoerd door een vrijwilliger over de periode 2018 – 2020 wordt gebruikt als nulmeting.
Registratie	De aanwezige bestuivers worden ingevoerd in het digitale systeem Arc-GIS-online. Deze gegevens worden vervolgens periodiek uitgelezen en toegevoegd aan de beheergegevens.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Telling uitgevoerd door ervaren bijenteller.
Geschiktheid keuringsmethode	Methode is geschikt om betrouwbare gegevens te verkrijgen.
Planning keuring	De metingen vinden plaats in de periode april tot en met oktober. Exacte momenten worden afgestemd op de weersomstandigheden en vliegperiodes van diverse bestuivers. Ook wordt rekening gehouden met bloeimomenten (bijv. bloei wilgen in voorjaar).
Objecten waarop keuring van toepassing is	Gehele Groenzoom.

Moeras

Moeras	
Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Ecoloog
Keuringsmethoden en -middelen	Voor moeras geldt de structuur als indicator. De aanwezige vegetatie wordt beoordeeld op bedekking en soortsaamenstelling. Per hectareblok wordt de bezetting bepaald. De telling wordt uitgevoerd op basis van luchtfoto's en op zicht.
Frequentie en registratie	1x per twee jaar (2022, 2024 en 2026). We tekenen de tellingen in GIS, waarmee de omvang van het areaal bepaald wordt.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Meting ingetekend in actuele beheerkaart op basis waarvan dekkingspercentages worden bepaald.
Geschiktheid keuringsmethode	De plaatsbeoordeling gebeurt op zicht. Hierdoor kunnen kleine afwijkingen voorkomen. Door de omvang van het areaal heeft dit geen substantiële invloed.
Planning keuring	Medio september, voor aanvang maaiwerkzaamheden in het betreffende jaar.
Objecten waarop keuring van toepassing is	Moeras

Vegetatie

Vegetatie	
Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Ecoloog
Keuringsmethoden en -middelen	Verspreid door het gebied en de natuurtypen stellen we meetvakken van 100x100 meter vast. In deze vakken meten we de aanwezige soorten (doelsoorten en overige soorten) 3x per jaar. In 2026 voeren we een inventarisatie van alle hectareblokken systematisch uit. Door frequente bezoeken (ca. 5 keer) brengen we de aanwezige soorten in beeld. Voor specifieke soorten brengen we de verspreiding gebiedsdekkend zo goed mogelijk in beeld. Door in de bloeiperiode kansrijke locaties te bezoeken brengen we deze soorten in beeld en volgen we de ontwikkeling komende jaren.
Frequentie en registratie	Jaarlijks worden een selectie meetvakken 3x beoordeeld. In 2026 lopen we de hectareblokken 5 keer na.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Locaties aangetroffen soorten ingetekend op kaart.
Geschiktheid keuringsmethode	Keuringsmethode is geschikt.
Planning keuring	Planning afgestemd op bloeiperioden en maaimomenten in De Groenzoom

Objecten waarop keuring van toepassing is	Bloemrijke dijk, kruiden- en faunairijk grasland, glanshaverhooiland en vochtig hooiland.
---	---

VTA

VTA	
Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Basisopleiding op het gebied van visuele boomcontrole.
Keuringsmethoden en -middelen	VTA-controle op uitwendige kenmerken van interne mechanische defecten en symptomen van biotische of abiotische problemen.
Frequentie en registratie	Eén keer in de drie jaar, registratie in Arc-Gis online.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Locaties aangetroffen soorten ingetekend op kaart.
Geschiktheid keuringsmethode	Keuringsmethode geschikt.
Planning keuring	2023 en 2026
Objecten waarop keuring van toepassing is	Solitaire en knotbomen.

Beeldkwaliteit

Beeldkwaliteit	
Vereiste deskundigheid en bevoegdheden	Kwaliteitstoetser, ruime ervaring met beoordeling beeldkwaliteit.
Keuringsmethoden en -middelen	Beoordeling op basis van normen CROW. De kwaliteitscatalogus wordt door de kwaliteitstoetser mee het veld ingenomen. Op 24 vaste punten beoordeelt de inspecteur aan de hand van de in het contract opgenomen normen of het beeld voldoet.
Frequentie en registratie	Meting door de kwaliteitstoetser vindt twee keer per jaar plaats, waarvan één keer midden in het groeiseizoen en één keer aan het eind van het groeiseizoen, zodat in beeld is of ook in de winterperiode aan het beeld voldaan wordt. Registratie gebeurt in Arc-GIS online. De beheerder in De Groenzoom voert wekelijks een toezichtronde uit. Daarbij beoordelen zij alle elementen op de vereiste kwaliteit en nemen indien nodig maatregelen.
Aanvaardingscriteria voor de keuring	Rapportage per meetpunt.
Geschiktheid keuringsmethode	Keuringsmethode is geschikt.
Planning keuring	Het gebied dient altijd te voldoen. De keuringen vinden daarom op variërende momenten plaats.
Objecten waarop keuring van toepassing is	Alle objecten waarvan de eenheid van de eis niveau is.

5.4 Risicobeheersingsplan en -logboek

Ieder half jaar (bij het opstellen van de voortgangs- en jaarrapportage) herbeoordeelt de beheercombinatie alle risico's in de lijst door het gehele team her beoordeeld. Indien nodig worden risico's verwijderd, herschikt of toegevoegd, zodat een actuele top 5 met risico's blijft bestaan. Tevens worden de effectiviteit van de uitgevoerde beheersmaatregelen van risico's geanalyseerd. In 2022 vindt tevens een gezamenlijke risicosessie plaats met opdrachtgever en opdrachtnemer.

De top 5 risico's zijn continu onder de aandacht bij de sleutelfunctionarissen en worden beheerst. Voor ieder risico is al een passende beheersmaatregel geformuleerd. De sleutelfiguren zijn in het veld aanwezig. Indien zij risico's signaleren, passen zij de bepaalde beheersmaatregel toe of nemen in overleg met overige sleutelfunctionarissen passende (aanvullende) maatregelen. De projectleider monitort het resultaat van de maatregel. Indien nodig worden aanvullende maatregelen genomen.

In het risicologboek worden de relevante geïdentificeerde risico's en kansen geregistreerd. Het risicologboek omvat:

- de identificatie (oorzaak, mogelijke gebeurtenis, gevolg);
- beoordeling (waarschijnlijkheid, impact);
- eigenaar;
- maatregelen;
- genomen besluitvorming;
- ontwikkeling.

5.5 Veiligheid- en gezondheidsplan

Het veiligheids- en gezondheidsplan is als bijlage 2 bijgevoegd.

Bijlage 1: Risico's

Bijlage 2: V&G-plan

Bijlage 3: Transportplan

Bijlage 4: Percelen pacht